

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînfronate nu se pri-
mesc. — Manuscrisul nu se
retrimite.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:

BIROURILE de ANUNȚURI:
la Viena: la N. Dukas Nachf.
Nr. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
peli Nachf. Anton Oppelik.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fa și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

A N U L L X I V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Tezaurul nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
trei luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 237.

Brașov, Joi 25 Octomvrie (7 Noemvrie).

1901.

Situația în camera vienesă.

Luni, la miezul nopții, s'a terminat în camera deputaților din Viena prima cetire a proiectului de budget. Discușiunea a fost în ziua aceasta deosebit de interesantă. Dr. Herold, unul dintre conducătorii cehi, a espus în vorbirea sa toate gravaminele Cehilor și a arătat din care cauză aceștia au denunțat guvernului Koerber armistițiul, ce l'au fost încheiat cu el astă primăvară. De asemenea este interesant discursul, ce l'a ținut corifeul partidului par german, deputatul Wolf, și în care acesta desfășură nișuințele și aspirațiunile Germanilor radicali-naționali.

În ce privește pe Cehi, Dr. Herold a afirmat între altele, că guvernul nu s'a ținut de învoiala, ce a încheiat-o cu Cehii astă-primăvară; că ministru-președinte Koerber a vătămat așa de mult înțelegerea cu Cehii, încât el a rămas chiar îndreptul ordonanței de limbă a lui Stre-mayer.

Au fost frumoșe cuvintele, ce le-a pronunțat Koerber — dize Dr. Herold — când a afirmat, că cestiunea națională se nu fiă o cestiune de putere, dăr guvernul însuși a făcut din ea o cestiune de putere și face ca rezolvarea ei să fiă din ți în ți mai grea. Dăcă guvernul nu consideră cestiunea de limbă ca cestiune de putere, ci ca cestiune de drept, atunci el pôte să-o rezolve pe calea puterii executivă.

A mai declarat vorbitorul, că Cehii vęd în discursurile din cameră, în cari s'a vorbit și asupra limbei de stat germane o vătămăre a poporului lor. „Nu vę inchipuiți“, esclama el, „că vom suferi ca să discutăți aici asupra limbei de stat germane, căci în acel moment ar fi aruncată bomba în această cameră“.

Despre mișcarea pangermană dize vorbitorul Cehilor, că ea atrage masele poporului german și că

punctul de atracțiune nu este cali-ficațiunea conducătorilor pangermani, ci programul, care pornesce dela ideea unității germane, dela ideea alăturării la Germania. Guvernul nu pôte ignora aceste nișuințe, totuși el face tot pentru a întări paroxismul pangerman. Guvernul nu vede pericolul, dăr Cehii îl vęd.

Vorbitorul partidului pangerman, deputatul Wolf, a făcut și el imputări guvernului Koerber, că nu s'a ținut de promisiunile, ce le-a făcut astă primăvară pangermanilor. Aceștia ceruseră adecă mai ales ca guvernul să nu mai numescă judecători cehi în ținuturile locuite de Germani din Boemia.

Interesant e, că Wolf și-a început vorbirea declarând, că programul pangerman este cel mai patriotic între toate programele din Austria și a adaus, între aplausele soților săi și risetele Cehilor, că nu e cu putiută a se face ordine și liniște în Austria, până ce nu se vor recunoșce prerogativele Germanilor în Austria.

Caracteristic mai e, că pe când Herold impută, că guvernul părătesce pe Germani, pe atunci Wolf îl acușă că cochetează cu cei din dreapta, Cehi, Poloni etc.

Notăm, în fine, că Wolf a afirmat că pangermanii sunt partida viitorului în Boemia și că la vlitórele alegeri pentru Reichsrath a lor va fi învingerea.

Din cele amintite se pôte vedé, că situațiunea parlamentară a devenit în adevăr éráși nesigură și acesta pentru acuma mai ales din cauza atitudinii amenințătoare a Cehilor. În comisiunea budgetară Cehii iau o pozițiune, prin care dau a-se cunósce, că vor să trăgăneze desbaterile, deși nu sunt decisi a face tocmai obstrucțiune. Deputații cehi din comisiune au și refusat a lua asupra-și să fiă raportori, pe când

pangermanii au primit câte-va referate.

Marele păcat al guvernelor austriace este, că au ignorat importanța cestiunilor naționale și n'au făcut nimic pentru rezolvarea lor la timp și cum se cade. Acum acest păcat se răsbună, căci din cauza nemulțumirilor naționale stagnéză toate și imperiul nu mai ese din crisă.

Întrevedere de monarhi. „Le Rappel“ din Paris scrie, că monarhul nostru Francis Iosif se va întâlni într'un oraș galițian cu Țarul Nicolae al Rusiei. După „Le Rappel“ amănuntele acestei întâlniri s'au discutat cu ocaziunea vizitei marelui duce Mihail Nicolaevič la Budapesta.

— De altă parte se anunță din Roma, că în ultimul consiliu de ministri s'a stabilit definitiv programul de călătorie a părechii regale italiene. S'a stabilit anume, ca călătoria în Rusia să se facă prin Austria și astfel părechea regală italiană, înainte de a-se întâlni cu Țarul, va avé o întâlnire cu Majestatea Sa monarhul nostru. Guvernul italian dă o mare importanță acestei întâlniri, precum și vizitei, ce o va face Regele italian la curtea din Berlin la reintorcerea sa din Rusia.

Din „Reichsrath“.

(Ședința dela 4 Noemvrie.)

Președintele clubului polon Javorsky interpeléză guvernul în cestiunea reținerii de cătră oficiile postale prusiace a scrisorilor și diarelor trimise din Austria ca adresă poloneșă în părțile locuite de Poloni ale Prusiei. Pe urmă interpeléză Berger în cestiunea demonstrațiunilor din Innsbruck. Apoi ia cuvântul.

Deputatul Axmann (antisemit): apeléză la toți deputații, să se facă posibilă lucrarea parlamentului. Vorbesc despre convențiile vamale și comerciale, pe cari le numesc un adevăr desastru și cere inaugurarea unei politici economice unitare în totă Europa centrală. În cestiunea pactului vamal și comercial cu Ungaria, oratorul declară, că enunțațiunea

ministrului-președinte l'a mulțumit într'atata, că pentru prima óră a audít din partea guvernului spunându-se, că are de gând a lua o poziția mai energică față cu Ungaria. Iluziunea acesta a dispărut încurând, căci la 31 Octomvrie ministru-președinte și a mai imblândit enunțațiunile anterioare. Poziția guvernului ungar este cu totul alta și diarul „Pester Lloyd“ amenință chiar. Pentru noi este clar, că domni Maghiari nu vreu să plătescă nimica, ei vreu numai drepturi. Ministru-președinte își va scrie numele pe o pagină de aur, dăcă față cu Ungaria va rămâne tare. Noi nu suntem mai inferiori compacișcenți și nu vrem să ne mai lășăm a fi comandați de cătră jidano-maghiari. (Aplause la creștinii sociali.) La noi se dau căsărmile pentru edificat antreprenorilor jidano-maghiari. Axmann mai vorbesc despre mișcarea „Los von Rom“, spunând, că acesta este pusă la cale cu bani din Germania și că el este pentru egala îndreptățire a tuturor confesiunilor.

Seitz: Dăr pe învățătorii jidovi nu-i avansați la comună și-i lăsați să móră de fôme.

Dr. Lueger: Dăr ce? D-ta ești curatorul jidovilor.

Seitz: Nu, dăr când vorbiți d-vóstré despre egalitate, imi vine să ríd.

Bianchini (croat) începe discursul în limba croată; apoi continuă în nemțesco întrebând pe ministru, când vor regula definitiv poziția Dalmației. Se plânge, că limba croată este asuprită. Cere universitate slavă și declară, că partidul său va vota contra budgetului, până nu li-se vor vindeca nevoile.

Dr. Kos (rutean) se plânge, că poporul rutean este exploatat și asuprit de Poloni.

Wolf (pangerman) dize, că menținerea statului numai așa va fi posibilă, dăcă poporul german va avé rolul conducător. Guvernul favorizează politica Slavilor. Protes-téză contra cheltuielilor, ce se fac cu școlile cehe, cari contribuie la înmulțirea proleterilor, cari apoi invadéză pe teritoriul locuit de Germani.

Breznovsky (ceh): Ér studenții germani, cari nu-și pot face esamenenele, ajung de-putați.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Natură și viată.

De E. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză.

— Continuare. —

— Pe acest student nu-l putea suferi notarul. Era vărul boerului Scorabiewski și petrecea toate vacanțele la sat. Zolcikiewicz nu numai, că nu-l putea suferi, dăr și temea de el ca de foc și-l ocolia, căci era mare batjocoritor, pe lângă aceea un fercheș coconăș, un ștregăruț, care în- tr'adins își făcea haz de Pan Zolcikiewicz, era așa dicitând singurul în tot ținutul, care lua peste picior pe notarul. Odată întră chiar la o ședință a consiliului comunal și-i spusese, că e un prost, și întorcându-se cătră țărani le dize, că nici n'au să mai asculte de el. Pan Zolcikiewicz bucuos și-ar fi răsbunat, dăr ce putea face față de un boer? Despre totă lumea scia notarul câte-un pas, așa că în răutatea lui dela fie-care scotea câte-ceva, dăr despre acest student nu scia nimic. Întemplantarea acesta cu studentul nos-

tru nu-i veni la socotélă, și ast-fel încere- tînd fruntea își continuă drumul și se opri la o casă, ce se afla ceva mai la o parte din drum. Fața lui de-odată se însenină. Era o casă mai sărăcăciósă ca cele-alte, dăr curățică. Era măturat pe dinainte și prin curte era aruncată pe jos trestie. Lângă gard stau grămadă nisce blăni de brad, ér într'un butuc era înșepenit toporul. Ceva mai în fund era o șură și alătura un șopron, în care se adăposteau vitele cornute și rîmătorii, urma apoi o îngrădi-tură în care un cal arunca érba, bătënd în pământ cu piciorile de dinainte. În apropierea grajdului era o mocirlă în care se tăvăliau doi porci, ér pe marginea ei se balăciau nisce rațe. Lângă grămada de lemne ricia un cocoș printre așchii și de câte-orî găsia vr'un grăunte său vr'un vermuleț, chema găinile în felul său, ér acestea alergau pe întrecute ciugulindu-se unele pe altele.

Înainte uși sta o țărancă, melința cănepă și cânta o melodie duiósă. Lângă dâna ședea un căne întins pe labele di-nainte, și se apăra de muștele, cari îl né-căjeau, punéndu-se pe-o rană, ce-o avea la ureche. Țăranca era de vre-o două-deci de

ani, o țărancă însă care te băga în dracl. Pe cap avea o brobódă obișnuită, ér că-mașa ei albă era încinsă cu o panclică roșie. Era plină de sănătate, nisce umeri binefă-cuți, sfeltă, cu o talie mlădiósă, cu un cu-vânt: o căprióră! Trăsurile feței erau deli-cate, capul mic, puțin cam palidă, rume-nită nițel de arșița sórelui; avea ochi negri mari, sprâncene ca zugrăvite, un născior subțirel și buzele ca nisce cerașe. Părul ei negru corb eșia puțin afară de sub bro-bódă. — Cum se apropiă notarul, se ridică cănele în picior, își trase códa, i-se sburli părul și începú să mărie, arătându-și din când în când colții.

— Hodir Corbei! strigă țăranca cu vocea ei melodiósă și plăcută. La o parte!

— Bună séra, Rizepowa! începú no-tarul.

— Bună séra să dea Dumneșeu, d-le notar! — răspuse țăranca dând cu melința mai departe.

— Al țeu e acasă?

— E la lucru în pădure.

— Păcat. Am ceva pentru el dela primărie.

O afacere dela primărie în ochii unui

țeran tot-déuna însemnéză ceva neplăcut. Nevasta lui Rizepa încetă cu melințatul, se uită cu frică la notar, și întrebă ne-liniștită:

— Ce este? Ce s'a întemplant?

Notarul într'aceea se apropiase binisor de dâna.

— Stai să te sărut și-ți spun îndată.

— Ba că chiar! răspuse țăranca.

Dăr domnul notar a și îmbrățisat-o și o ținea lângă sine.

— Domnule, dă-mi pace, că țip! —

strigă Rizepowa sbăténdu-se măniosă în brațele notarului.

— Drăguță Rizepowa... Marișco!

— Asta e urgia lui Dumneșeu! domnule!

Se sbătea tot mai tare, dăr Pan Zol-cikiewicz era destul de voinic, ca să n'o scape din brațe. Într'aceea îi veni cănele într'ajutor. Cu părul sburlit pe cefă și lă-trând mănios, se repeđi asupra notarului. Cum notarul avea un roc cam scurt, îl în-hăță cănele de turu pantalonilor, prinse cu dinții în carne, și cum simția, că are gura plină, trăgea din greu scuturând furios din cap și sdrobind părțile prinse în dinți.

Wolf: Nu vorbi unde nu te pricepi.
Breznovsky: Eu sunt fabricant de mânuși, sunt maistru, der un student prăpădit cum ești d-ta, nu este nimica.

Herold (ceh) respinge acușările aduse de Wolf poporului ceh. Declară, că Cehii nu vor permite, ca limba germană să ajungă limbă de stat, și decât s'ar încerca așa ceva, vor reîncepe lupta pentru ouărea națională.

Francia și Turcia.

După ultimele sciri, conflictul între Francia și Turcia s'a înăsprit érași. Promisiunea, ce a făcut-o țilele trecute Sultanul, că va împlini pretensiunile Francei plătind supusului francez Lorando 345,000 fuști turcești, n'a fost decât numai o apucătură, prin care voia să mai câștige timp și se facă a se rechemă escadra franceză.

Consilierul de ambasadă francez Bapst din Constantinople, care după plecarea ambadorului Constans resolvă afacerile ambasadei, a telegrafat alaltăeri ministru'ui de externe la Paris, că iradeaua Sultanului, în care recunosc pretensiunea Lorando, nu e acomodată de a servi drept satisfacție guvernului francez, fiindcă Sultanul prin nici un cuvânt nu amintesc despre modul plătirii pretensiunii.

După toate acestea guvernul francez a dat ordin, ca o diviziune a flotei din Mediterană sub conducerea amiralului Caillard, să plece spre apele turcești. Speriat de măsura această, secretarul ambasadei turcești din Paris s'a dus la Delcassé și l'a rugat, să recheme escadra, care a plecat, de-o-că Sultanul va împlini toate pretensiunile. Ministru francez de externe a declarat, că nu se mulțumesc cu promisiunea această, și cere séu plata imediată, séu garanții suficiente dela Sultan în privința împlinirii promisiunii. Secretarul a telegrafat la Constantinople rezultatul, dér până alaltăeri sérâ Sultanul n'a dat încă garanții.

Erî escadra franceză a sosit într'un port grecesc, unde așteptă nouă ordine. O telegramă spune, că punctul ce-l va ocupa escadra, va fi probabil Mitilene. Caillard va ocupa mai întâiu insula aséta, și decât Sultanul nu va ceda nici atunci, Caillard va ocupa edificiul vămii din Smirna de pe continent.

În Paris se așteptă cu liniște desfășurarea evenimentelor și se crețe, că în momentul din urmă Sultanul va da tot ce pretinde guvernul francez și că lucrul nu va ajunge până acolo, încât Caillard se ocupe o insulă turcescă.

După o telegramă din Paris în escadra comandată de Caillard sunt următoarele vase de război: „Charlemagne“ (11,287 tone), „Gaulois“ (11,268 tone), „Pothomau“ (5460 tone), „Chanzi“ (4812 tone) „Gahle“ (2355 tone), și încă două torpilore. Escadra are 12 tunuri mari, 38 tunuri de mijloc și 110 tunuri de calibru mai mic.

*

„Neuste Nachrichten“ din Berlin scrie următoarele: După telegrame din Paris o fôie de-acolo afirmă, că toate puterile interesate în Orient și-au exprimat intenția de-a fi absolut neutrale în conflictul franco-turc. Noi credem a soi, că comunicatul acesta se basază numai pe concluziunile trase din atitudinea de până acum a puterilor. Nu înțelegem, de ce ar fi făcut puterile de bună-voia o astfel de declarațiune. Ce privește Germania, guvernul ei n'are de gând a lua poziția în afacerea această, decât la ocaz când pacea europeană ar fi amenințată.

*

În ședința dela 4 Nov. a camerei din Paris, deputatul Sembat a interpelat în cestiunea raporturilor cu Turcia. Oratorul dîse, că Orientul este pământul surprinderilor și-și exprimă mirarea, că Francia intervine într'o afacere privată, pe când din incidentul celor ce s'au petrecut în Armenia, n'a intervenit.

Delcassé, ministru de externe, răspunde, că e necesar, ca dreptatea să fiă satisfăcută. Față cu trăsăturile de șah ale Turciei, Francia îi va arăta, că nu merge să abuzeze de paciența ei. Ministru de clară, că réua credință a Turciei în afacerea Tubini, Lorando și a cheiurilor, a fost cauza pentru care Francia s'a văcut silită de-a întreprinde raporturile diplomatice cu Turcia. Francia nu caută câștig nou, ea însă vré să câștige stimă față cu interesele ei și nu va tolera, ca instituțiile ei umanitare séu științifice, întreprinderile ei economice și industriale să fiă turburate. Acțiunea Francei va fi cu atât mai energetică, cu cât moderațiunea și răbdarea ei au fost mai lungi.

Congresul social-democraților austriaci.

În ziua de 2 și 3 Nov. a. c. s'a ținut în Viena congresul social-democraților austriaci, la care au participat 160 de delegați din totă Austria, între aceștia și câteva femei.

La ordinea zilei era revisuirea programului dela 1889, stabilit la Hainfeld și precisarea atitudinii social-democraților în cestiunea politicele comerciale și vamale.

Din Germania era de față Bebel, care a luat cuvântul, căutând a justifica revisuirea programului prin faptul, că social-democrația este un partid progresist, care schimbă din timp în timp punctele, ce nu mai sunt în acord cu evoluțiunea. „La noi — spunea Bebel — nu sunt dogmatistiși fa natiei.“

În cestiunea comercială și vamală părerea lui Bebel este, că astăzi nici un stat nu se poate înecunura cu zid chinezesc. Tarifuril vamal german a produs prin urmare consternație generală în cercurile social-democratice.

Noul program a fost cetit de referentul Dr. Adler care accentuează susținerea în-

tereselor proletariatului exploatat de capitalism. „Social-democrația austriacă — spune referentul — este un partid internațional, el condamnă privilegiile naționale, privilegiile de naștere și proprietate și protesteză contra tutoratului impus din partea statului și a bisericei.

Sufragiul universal direct și secret programul socialist îl reclamă pentru toți cetățenii și cetățenile începând dela anul 20 împlinit.

Delegatul social-democrației ungare, jupânul Grossmann (candidatul dela Zorlent) salută social-democrația austriacă în numele muncitorilor unguri. Dacă Ungaria nu pôte face progrese paralele cu Austria, care are 10 reprezentanți social-democrați în parlament, acesta se esplică prin raporturile economice și politice. În Ungaria — spune Grossmann — domnesc absolutismul înăsprit prin brutalitatea și ignoranța administrației. În Ungaria — continuă Grossmann — nu există legi și țera este guvernată prin ordine ministeriale. Dreptul electoral este cel mai miserabil din Europa.

La acest congres se dîce, că au fost reprezentate următoarele națiuni: Germanii, Cehii, Polonii, Slavii de sud și Italianii.

Am spus „se dîce“, fiindcă în realitate delegații respectivi făceau tot așa de puțin parte din națiunea, pe care pretindea că o reprezintă, cum făcea parte și Grossmann din națiunea ungară.

SCIRILE DILEI.

— 24 Octombrie v.

Noi episcopi. Fôia oficială din Budapesta publică numirea lui István Vilmos, conte Széchenyi Miklós și Vározy Gyula de episcopi în scaunele vacante dela Sabaria (Szombathely), Jaurin (Győr) și Alba Regală (Székesfehérvár).

Regele Carol la Constanța. Regele Carol a plecat luni séra cu un tren special din Sibiu, pentru a vizita lucrările portului Constanța. Trenul regal a sosit în gara Mogoșoiei la orele 12 55, și unde a rămas până erî, Marți la orele 6 35 dimineța, când și-a continuat drumul la Constanța, ajungând la orele 12 din țî acolo.

Regele Greciei în Viena. Din capitala Austriei se anunță: Prințul grecesc George a sosit aici din Copenhaga. Joi dimineța va sosi în Viena și Majestatea Sa împăratul Francis Iosif și încă în aceea țî va vizita pe regele Greciei, care cu ocaziunea această îi va prezenta pe fiul séu. Joi séra se va da un prânț la palat, la care vor fi invitați Regele și prințul grecesc. Sâmbătă ôspeții princiarî vor pleca la Atena.

„Emke“. După datele din raportul general al kulturegytelului ardelean, această societate de maghiarizare are 61 de secții.

Aveea totală era la 30 Septembrie 1901 de 2,735,900 corône și 30 bani. Acești bani destinați mai ales pentru maghiarizarea Românilor, sunt adunați în mare parte tot din sudurile Românilor, pentru-că știut este, că în mai multe comitate cu majoritate covârșitoare românească, deja de o seră lungă de ani există impozitul de 1% sub titlul de „köznyelvélesi pótdadó“. Asemenea lucrurî nu strică, decât le repetăm cât mai des, și mai ales nu strică, decât le ținem bine în minte. Veniturile kulturegytelului se întrebuinteză pentru școli, grădini de copii, premii la învățatori, bibliotecî populare și reuniuni de cântări. Între problemele viitorului, raportul relevă grădina de copii din Blăși. În acest oraș „Emke“ întreține până acuma o școlă, acesta însă trecând de acuma în socotela statului, „Emke“ va întreține aici în viitor o grădina de copii cu 2 puteri didactice.

Un proces unic în felul séu. Elevul gimnasist Titi Balănescu din Tergu-Jiu a făcut vr'o posnă mare, căci ministrul de culte Spiru Haret l'a eliminat din toate școlile din țără. Tatăl elevului vine acum și dă în judecată pe directorul gimnasului, Iuliu Moisil, cerând 20.000 de lei despăgubire, pentru-că pe baza raportului directoral fusese esolus numitul elev. Procesul s'a judecat în ziua de 1 Nov. st. n. în fața tribunalului din Tergu-Jiu. După ascultarea reclamațiunilor, St. Dobruneanu advocatul lui Moisil a demonstrat tribunalului ușurința cu care elevul Balănescu își permite a insulta corpul profesoral, religia și sentimentele naționale, și în urma convênțării lui Budișteanu, substitutul a respins acțiunea ca ne-fondată. Corespondentul țî-arului „Ap. N.“ din București scriind despre acest cas dîce: „Impresia în public în urma hotărîrii tribunalului, a produs o mare mulțumire, date fiind cinstea, hărnicia, devotamentul energicului nostru director Iuliu Moisil“.

Din statistica școlilor medii săsesci. Numărul elevilor la gimnasiile și școlile reale săsesi din Transilvania a fost în anul trecut 2067. Din aceștia au fost 1658 Germani, 252 Români (165 gr. or., 90 gr. cat.), 121 Maghiari, 23 Jidani și 12 de altă naționalitate. Cei mai mulți Români au fost în Sibiu (83), Bistrița (50), Sebeșul-săsesc (40), Reghin (32), Sighișora (31), mai puțin în Brașov (3). Maghiarii au fost mai mulți în Reghin (36), Sibiu (școlă reală 23), Bistrița (22) și Sighișora (10).

Impăratul Nicolae al Rusiei a decorat pe următorii ofișeri ai armatei române: „Marea cruce a ordinului Sf. Stanislav“: d-lui general Vasiliu Năsturel, comandant diviziiei active din Dobrogea, „Ordinul Sf. Stanislav“ clasa II: d-lui colonel ad-jutant Coandă și d-lui colonel Pressan, d-lui comandor Costinski, d-lui căpitan comandor Grațoschi și d-lui locotenent comandor P. Ponic. „Ordinul Sf. Ana“ clasa I: d-lor că-

— Maică precistă! strigă notarul uitându-și cu totul, că el făcea parte din cei ce nu cred în cele sfinte.

Cănele însă nu slăbia de loc și numai după-ce notarul a pus mâna pe-o blană și l'a lovit în șale, se depărtă urlând, dér îndată începù din nou să atace.

— Chiamă-ți cănele, pe afurisitul ăsta! — sbieră notarul desperat apărându-se cu blana de brad, ce-o avea în mână.

Rizepowa dudui cănele și-l alungă pe portă afară. Urmă o clipă de pauză și amândoi se uitau unul la altul, fără să dîcă ceva.

— Ce primejdie Dômne! Ce ați aflat așa ceva deosebit la mine? dîse în cele din urmă Rizepowa, speriată de întorsătura crâncenă a lucrurilor.

— Am să-mi răsbun pe voi! — strigă notarul într'un ton tragic. — Răsbunare. Așteptați voi, Rizepa, bărbatul têu are să fie băgat în cătane. Am vrut să-l scutesc de acest lucru.... dér acum.... aveți să mai veniți pe la mine. . . Am să-mi răsbun eu pe voi!

Sărmana femeie se făcù ca pământu,

îngălbeni ca și cum cine-va ar fi plesnit'o strașnic peste cap. Iși împleteci mâinile și deschise gura, ca și cum ar fi vrut să dîcă ceva; notarul într'aceea își ridică de jos șapca lui verșue și plecă repede; într'o mână ținea blana și se apăra, ér cu cealaltă își ținea pantalonii sdrênțuiți ca de batjocură.

2. Alte persône și alte tipuri.

Așa după o oră dela această întemplare veni și Rizepa cu lemнарul Lucaci din pădure cu un car boeresc. Vavriscie Rizepa era un țeran sdraven și bine făcut. Mergea în fie-care țî la muncă, căci proprietarul vënduse partea de pădure, care era liberă de ori-ce sarcină, unor ovrei și acum se tăiau brașii din ea. Câștiga bine Rizepa, de-o-că era un harnic tăietor de lemne. Când își scuipa el în palme și apuca toporul și-l isbia în vr'un butuc, se clătina bradul, ca și cuprins de un tremur și așchiile săriau în toate părțile. La încarcatul butucilor era de asemenea cel dintăiu. Ovrei care se plimblau prin pădure cu stânjinul în mână și mësura din ochi înălțimea brașilor, ca și cum ar căuta cuiurbă de ciôră,

rămăneau înmărmuriți de puterea musculară a lui Rizepa. Bogatul negustor din Măgăreni, Drisel, dîcea adeseori cătră el:

— Afurisitul, așa ceva n'am mai vădut. Na, aici ai șese groșite.... ba nu, cincî groșite bacșiș pentru rachiu.

Rizepa da numai din umeri, ridica toporul și-l isbia, de durduia împrejurimea; altă-dată, ca să facă voie bună, da câte-un chiot de răsuna pędurea.

— Hop, hop!

Chiotul lui se isbia de copaci și se repeta întruna răsnetul. Incepea din nou liniștea și nu se mai audia, decât numai loviturile toporului și vîjeitul brașilor, ca și cum ar vorbi pędurea.

Câte-odată începeau tăetorii să cânte și și atunci Rizepa era cel dintăiu, căci el îi învățase cântecul:

In pădurea cea bëtărănă
Dintr'odată ce răsuna?
De pe-o cracă de stejar
A cădut un biet țințar,
A cădut, și-a frânt piciorul,
Mult se vaietă odorul.
Êta vine-o musculiță
Și-l întrebă: „Mai bătută,
„Să-ți aduc vre-o doftorie,

„Ori vre-un léc din spițerie?
— „Nu-i de lipsă doftorie
„Și nici léc din spițerie,
„Că de-acum cu mine-i gata,
„Numai șapa și lopata!“

La cârciumă era Rizepa în fruntea tuturor, și-i plăcea spiritul și căuta certa cu luminarea, de câte-ori era trăsinit. Odată lovi pe o slugă a proprietarului așa de strașnic, de-i făcù o gaură în cap, încât chelărița se jura, că ea singură i-a vădut sufletul prin acea gaură. Altă-dată, când abia împlinise șapte-spre-șapte ani, se bătù într'o cârciumă cu soldați concediați. Proprietarul Pan Scorabiewski, care pe atunci avea încă iurisdicția în mâna lui, îl chemă în cancelarie, îi dădù câte-va ghionturi la café, așa ca din glumă, și apoi îl întrebă cu blândete:

— Rizepo, bătă-te Dumneșeu? cum te-ai putut pune cu ei, cu șapte inși?

— Hm, mărite domnule — răspunde Rizepa — piciorole lor sunt strapațate de marșuri, și numai decât-i atingi se îndoe și se stărcesc.

(Va urma).

pitanii comandorilor *Eustafiu, I. Coandă*, directorul S. M. R., și d-lor locotenentii comandorilor *C. Bălescu* și *C. Periețianu*. „Ordinul Sf. Ana” clasa III. d-lor căpitanii *C. Negru, C. Ciuchi* și *I. Cușarida*. „Ordinul Sf. Stanislas” clasa III: d-lor locotenent *Leonida* și sublocotenentilor *C. Stănescu, D. Părvulescu, B. Antonescu, G. Giușcă* și *C. Sion*.

Lueger — cetățen de onoare al Vienei. Alaltăeri s'a înmănat primarului Vienei Dr. Carl Lueger diploma prin care e numit cetățen de onoare al orașului. Din incidentul acesta s'a aranjat la casa primarului o mare festivitate. S'au prezentat toți membrii partidului creștin-social. *Strobach*, înmănând lui Lueger diploma, a spus: „Inimicii tăi, iubite Carol, sunt și inimicii noștri și inimicii Vienei, ba inimicii întregii patrii austriace”. Lueger a răspuns, că oficial s'au este spinos, d'ar nu se va obosi un moment în împlinirea datoriilor sale.

Atentat în contra împărătesei Chinei. Din *Peking* se anunță, că în contra împărătesei chineze s'a făcut un atentat, când voia să treacă prin *Honanfu*. Atentatorul, care s'a servit de o lance, a omorât cu ea pe un însoțitor al împărătesei. Împărătesa a scăpat neatinșată. Atentatorul a fost împușcat. După o petrecere de 5 zile în *Honanfu*, curtea chineză a părăsit acest oraș.

Colecta pentru Sécui. Societatea carpatică (*Erdélyi Kárpát Egyesület*) a lansat un apel semnat de baronul *Feilitzsch* și președintele și *Radnóthy* secretar. În acest apel sunt invitați Ungurii la contribuții benevole în favorul Sécuiilor, pe cari miseria îi silește să emigreze și să se desnaționalizeze.

Esamen de capacitate. La 1 Noembrie se va ține la universitatea din București esamen de capacitate pentru specialitate de limba latină. S'au înscris pentru acest esamen 64 de licențiați în litere. Comisiunea examinatoră se compune din d-nii *O. Dimitrescu Iași*, președinte; *Ovid Densușianu* și *Bogdan*, membri.

Grevă de oficeri în Turcia. O telegramă din *Constantinopole* anunță, că un mare număr de oficeri din marina imperiului turc sunt decizi să se pună în grevă, dacă, după cum li-s'a promis în urma unei manifestațiuni publice dinaintea palatului amiralității, nu li-se plătesc solda ce li-se cuvine pe câte-va luni.

Între jidanii. *Löwy Leopold* și fiul din *Neupest*, țineau corespondență nemțescă și iscăleau ori-ce act pe nemțesc. Odată s'a întâmplat, că au iscălit tot nemțesc și dovada despre primirea unor hârtii dela tribunal. Diurnistul *Kornai (!)* s'a revoltat de asemenea îndrăznind și a scris lui *Löwy* următoarele rânduri: „Este o imperioasă din partea Dv., că dați în nemțesc dovada despre primirea unor acte înmădate dela un tribunal maghiar. Ori nu ve simțiti a fi Maghiari? Atunci mergeți la Beciu sau în altă parte, între Nemți și acolo să vă încercați a demonstra cu limba maghiară, o să vedeți ce veți păți. Rușine să fie! *Kornai Gyula* diurnist la tribunal”. — *Kornai* a fost dat în judecată și condamnat la 20 cor. amendă.

Școală de tir anarchistă. Poliția din *Roma* a închis o școală de tir creată de anarchiști. Această școală avea drept ținte: portretele regelui, al papei și a trei miniștri. Țintașul, care nimerea portretul unui ministru, câpeta ca premiu două prăjituri cu ciocoladă, ér decă nimerea portretul regelui său al papei, câpeta cinci prăjituri.

Gloria geografică. Pentru a onora memoria președintelui *Mac-Kinlay* este vorba de a debaptiza insulele filipine și de a le da numele victimei lui *Ozolgos*. La începutul proximei sesiuni, se va prezenta congresului Statelor-Unite un bil în această privință. Este probabil chiar, că cu această ocaziune vor profita pentru a debaptiza toate insulele arhipelagului și a-le da numele omilor celebri, cari au contribuit la mărirea Americii.

Soldaii franceși și germani în China. În ziarul „*Journal*” din Paris, un oficer franceș, care a fost în China, își publică suvenirile. În aceste suvenirii franceșul reproduce spusele camarazilor germani asupra modului cum se poartă în războiul Franceșii în comparația cu Germanii: „Soldații noștri nu s'ar semăna cu ai voștri, spuneau Germanii. Ai noștri sunt evident superiori celor franceși, când sunt în rândurile străine, își perd însă superioritatea îndată ce se îmbrășie. Ai voștri rămân chiar și când se îmbrășie în mâinile gradelor, ai noștri înse nu. Suboficierii noștri cu deosebire esistenți, sunt desorientați, când își văd omenii dispersați, ai voștri par-că sunt mai mulțumiți, mai gata de o inițiativă personală, când sunt împărțiți. De aceea noi trebuie să întârziem cât putem cu formațiunile, în cari soldatul încetăză de a fi bine ținut în vedere de câtră șef”. Soldații germani de altfel au făcut o impresie excelentă în ceea ce privește ținuta, disciplina, instrucția militară, armele. „Numai hrana ni-se părea insuficientă. Soldații germani mănâncă la prânj mult și bine, ér séra li-se dá forțe puțin. De aceea se întâmplă adesea, că ei veniau séra la soldații franceși, cari își împărțiau mâncarea cu deșăii, în schimb Franceșii se duceau la Germanii la prânj. Intre oficerii însă nici odată nu s'a dezvoltat v'o intimitate. Un salut militar, o stringere de mână și mai mult nimic”.

Parochiile din Paris. Ziarul „*Figaro*” dela 2 Noembrie publică datele statistice despre veniturile, ce le-au avut anul trecut cele 69 de parochii din Paris din înmormântări. În primul loc stă *Saint Augustin* cu 38.000 franci, apoi vine *Saint Philipp du Roule*, *Saint Pierre de Chailot*, *La Madeleine*. Cea din urmă este *Saint Gervais* cu 15,575 fr. 10 c. *Notre Dame* a avut 19,635.26.

Cestiunea reînființării Societății „Salba”

Cea mai mare parte din cei 15 teologi români merg în acel seminar din gimnasia străine, îndopați cu cultură, idei și chiar și simțăminte străine. Acești tineri—cari din frageda lor copilărie au supt din depositul culturii străine, având puțină ocaziune a-și câștiga chiar și cele mai elementare cunoștințe de originea și ființa lor, — aceștia, d'ar, fiind lăsați și mai departe în mediul de până aci, fiind lipsiți și mai departe de-o creștere conform chemărilor lor, în lipsa de conveniri colegiale, în cari li-s'ar pute oferi măcar cele mai elementare cunoștințe de câtră acei căți-va confrăți, cari sunt inițiați deja în ele, precum și un impuls spre câștigarea acestora: vor p-raeverta și mai departe în păreri și principiile avute, ér la timpul său, când vor eși în viață, ori-ce alta vor pute fi, d'ar preoții români nici-odată.

Însă chiar și pentru acei puținii, cari merg dela gimnasia românească, are urmări de-astrușose lipsa de societate, căci aceea, întâmpinând un mediu străin, contrar modului lor de dezvoltare, în cazul cel mai bun vor rămâne în stadiul de până aci, fără a mai progresa; de multe-ori însă, neputându-și cultiva facultățile intelectuale și mai departe în direcțiunea începută, fiind siliți a pune stavilă simțămintelor lor, vor pierde curajul, luncând în abisul indiferențismului.

Cum ș-ar împlini apoi chemarea atar viitorii preoți, ușor se poate prevedea: o luptă continuă, prea rar încununată cu ceva succes, va fi viața lor; vor privi cu nepăsare la lumea ce-i încunjură, fără a ieși din cercul restris al intereselor private, fără a-se interesa, fără a-se însufleți de ceva; séu, vor lua parte în lupta pentru idealul național, d'ar cel mult — pasiv.

Éta urmările triste a lipsei de societate, de mijloce corăspunzătoare popului! După aceasta oine nu va recunoște necesitatea imperioasă a unei societăți literare-bisericesci, séu mai bine și reînființarea societății „*Salba*” a celor 15 teologi români?

D'ar să mergem și mai departe. Să considerăm spiritul timpului prezent.

Ce vedem? Steagul „culturii” și „civilizațiunii” e purtat în toate părțile cu mult alai; pe el însă numai la aparentă e scrisă cultura, în realitate principiile profesate sub masca culturii sunt: socialismul, anarchismul și ateismul, ér religiunea și morala, baza adevăratei culturii, sunt călitate în picioare și cu ele strivită înșăși cultura adevărată. Urmările? Le vedem zilnic...

Când apoi ne ougetăm, că atar principiul străbat tot mai tare și în straturile poporului nostru, cucerind teren tot mai vast, când ne gândim, că prin această înșăși a se agudui din temelii corpul națiunii noastre; când în fine considerăm urmările de decă de ori mai funeste pentru noi, ce — deși încet — d'ar sigur vor veni: nu trebuie ore să ne cuprindă grija de sorțea și viitorul aceluia? au nu suntem datorii să prevenim pericolul, punându-i stavilă prin răspândirea adevăratei culturii, prin sorieri religioase-morale, singurul mijloc de apărare?!

Și cine sunt chemați în primul rând la purtarea steagului culturii și civilizațiunii, basate pe principiile religiunii și moralei creștine, deoți no viitorii preoți?

Când teologii români dela s. *Barbara* în an 1873 au fost strămutați în seminarul central din *Budapesta*, întreg avutul lor, constatător din o mică bibliotecă și o mică sumă de bani, au adus-o cu ei. Acastă avere prin îngrijire și cruțare ați s'a înmulțit binișor, astfel, că ori în ce moment ar pute forma baza unei eventuale societăți. Ea stă la dispoziția teologilor români, d'ar sub supravegherea și controla superiorității seminariale, care — după cât șcim — ou multă bunăvoință le permite folosirea acesteia.

Acei tineri români, în urma calităților ales fiind trimiși la universitate, le stă înainte un teren de activitate cu mult mai vast, ca altor colegi de ai lor; lor le stă la dispoziția biblioteca universității, séu și mai aproape a seminarului, cât de mult ar pute lucra ei, deoți li-s'ar permite? A-i oprini séu dela un lucru atât de legal, a-le sufoca simțămintele, ba chiar și facultățile spirituale, au nu e acesta în contra naturii?!

Credem deci și noi, că P. S. Lor, arhierii români vor interveni pe lângă superiorii seminarului, ca să permită reînființarea societății „*Salba*”.

Cyril.



Dr. Aurel Mureșianu, Elena M. Groza, Iacob Mureșianu și Sevastia C. Davidescu în numele lor și al familiilor lor, anunță cu durere tuturor rudeniilor amicilor și cunoștințelor, că iubitul lor frate

Traian Mureșianu

absolvent al Academiei de sculptură din *München* a încetat din viață în *Viena* la 21 Oct. (3 Noembrie) a. c. după o bolă acută (pleurită), în etate de 36 de ani, și a fost înmormântat eri în 23 Octomvrie (5 Nov.) d. a. în cimitirul central de acolo.

Parastasul se va celebra în *Brașov* în ziua de 1 (14) Decemvrie a. c. în biserica gr. or. a Sf. *Adormiri* din cetate.

Brașov, 24 Oct. (6 Nov.) 1901.

Calugărul Neofit.

La observarea noastră făcută relativ la persoana calugarului Neofit, a cărui existență foiletonistul dela „*Brasov Lapok*” o trăsese la îndoială, numita fôia răspunde susținând și de astă-dată îndoiala sa asupra existenței aceluia calugar.

Răspundem cu două acte contimporane, publicate de învățatul profesor al facultății de teologie din *București* și membru al Academiei Române, *C. Erbicu* în revista „*Biserica ortodoxă română*” dela 1899 sub titlul „*Documente privitoare la istoria bis. și politică a Românilor*” Nr. XXVIII și XXIX. Éta acele documente:

XXVIII.

„Acest oinstit cucernic părinte, anume *Neofit monach*, carele viind din țera românească aici la sf. Mănăstire *Neamțul* la închinăciunea Sfintei și de minunți făcătoare a icônei prea sf. Stăpânei noastre născătoare de *Dumneșeu* și pururea feciôrei *Mariei*,... și ședând multă vreme în smerită obștea *Soborului nostru* cu totă cinstea și cuviincioasă cucernicie, precum se cuvine rânduilei vieței călugăresci și creștinesci, mult folos făcând și cu învățatura sa la vre-o doi părinți cinstiți din obștimea noastră cu învățarea, cetirea și înțelegerea limbii ovreesce, fiind mai înainte rabin și învățator întru *Jidovime*, carele din Sf. Scriptură luminându-se a cunoște pre însu-și *Domnul* și Mântuitorul nostru *Isus Christos*, adevăratal *Dumneșeu* nostru, a și primit a lua nu numai sf. botez, ci și cinul călugăresco dela prea cuvioșia sa părintele *Chir Gheorghe Arhimandritul* dela Sf. schit *Cernica*, din țera românească, după-cum îl adevereză mărturia preacuvioșiei sale, ce are la mână...” etc. — — — — —

1795 Februarie 28.

ss) *Sofronie Arhim.* și stareș Sf. Mănăstiri *Nemțul și Secul*.

XXIX.

„*Piatra ținutul Nemțului*. Acest oinstit părinte anume *Neofit monachul*, carele de legea *Jidovescă* cunoșcând pe *Dumneșeu* cel adevărat, nu numai, că au primit a lua sf. Botez, cât și cinul călugăresco, ci mai virtos a pururea priveghéză pentru întorcerea *Jidovilor*, dintr'acaruia privilegere și silință până acum trei *Jidovi* cunoșcându-și orbirea lor s'au botezat aicea la noi la *Biserica gospod* din *térgul Pietrei*, fiind mai înainte *Rabin* și învățator între *Jidovi*, și aflându-se acum etc.

1795 Iulie 1.

Ierei Iónichie Vichil ot *Piatra*”.

Noi nu mai avem nimic de adăogat.

SCIRI ULTIME.

Viena, 6 Noembrie. Diferențele dintre guvern și *Cehi* n'au fost încă aplanate. Situațiunea se consideră decritică.

Paris, 6 Noembrie. Divisiunea escadrei conduse de *Caillard* a ajuns la *Mitilene*. Ea a ocupat porturile însulei și oficiile vamale.

REVERSE.

Câtă sare se mănâcăm? *Dr. Nessel* din *Praga* arată, că din lipsa de sare în bucate se capătă stricare de dinți, lipsă de sânge și rachitism. Despre rachitism a dovedit, că așa e la copiii hrăniți cu biberonul. *Nessel* arată, că pentru a mistui, av-am nevoie de acid clorhidric (spirt de sare) în stomac, ér acest acid se face din sare. Măncând séu bând lucruri nesărate, ne vom împușina sarea din sânge. Sângele la omenii sănătoși are 6 părți sare la 1000. Prin pierderea apei (asudând și răsufându-ne) se sporesce proporția sărei în sânge și acest prisos se întrebunțéză pentru a face acid clorhidric în stomac. *Dr. Nessel* cere să luăm 6 grame la fie-care litru de hrană lichidă, căci numai așa ne vom păstra în sânge câttimea trebuitoare. Când se arată la copil turburări la mistuire, lipsă de sânge (anemie) etc., se vedem de nu-i pricina lipsa de sare în bucate și să le împușinăm zaharicalele. În *America* au făcut unii nebunii, căci măncau sare cu lingurița și s'au îmbolnăvit, d'ar noi vorbim de omenii cuminți.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*. Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Biuroul advocaților asociați.

C. Rădulescu,

fost procuror și judecător de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovici,

doctor în drept, tost magistrat,

se angajéză a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din *România*, procese de ori-ce natură, escutări de hotăriri și creațe.

București tsrad a *Smârdan* 53.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

A apărut „Clupe de repaus“ de Sorcovă. Un volum elegant, care poate ocupa loc pe masa ori-cărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. Numele lui „Sorcovă“ este destul de bine cunoscut publicului nostru din alte scrieri ale sale. În acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai citit-o totă. Se poate procura la Tipografia A. Mureșianu, pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

Dilele acestea a apărut într-o broșură de 104 pagini, format octav mic „Carnetul Rosu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul Tiparul Tipografiei „A. Mureșianu“ Brașov 1901. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă și se poate procura cu prețul bagatel de 30 cruceri (60 bani) prin tipografia „A. Mureșianu“ și prin librăria Ciurou din Brașov. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărösele sale lucrări publicate în foiața diarului nostru.

A apărut „Cartea sócelor“ de Marion, o broșură hazliă de 128 pagini, ocupînd peste 50 de poesii la adresa sócelor. Broșura ofere lectură foarte plăcută, mai ales pentru gineri. „Cartea sócelor“ se poate procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov cu prețul de 1 cor. plus 5 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Novembre n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.35
Renta de corone ung. 4%	92.05
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.15
Impr. cáil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100. —
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	118.75
Bonuri rurale ungare 4%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	178.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144. —
Renta de argint austr.	98.55
Renta de hârtie austr.	98.40
Renta de aur austr.	118.55
Losuri din 1860.	139.10

Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.98
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	632. —
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	617. —
Napoleonori.	19.03
Mărci imperiale germane	117.10
London vista	239.62 1/2
Paris vista	95.20
Rente de corone austr. 4%	95.50
Note italiene	92.50

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Novembre n. 1901.

Banconota rom. Cump.	18.96	Vënd.	19. —
Argint român. Cump.	18.60	Vënd.	18.70
Napoleonori. Cump.	19. —	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	13.20	Vënd.	13.30
Ruble Rusesci Cump.	2.54	Vënd.	2.56
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Soris. fone. Albina 5%	100	Vënd.	101. —

De cătră o casă de agentură și comission din România se caută UN VOIAJOR,

de preferință Român, în vîrstă de 25 până la 30 ani, care a absolvat școala comercială și care să fi fost într-o casă de agentură și comission, sên într'un magazin de terăria sêu coloniale.

Se cere, ca pe lângă limba română, se cunoscă și limba germană și francesă, sên cel puțin germană, să fi liber de amată și prezentabil și să dispună de certificate bune de absolvarea școlei și de practica făcută.

A - e adresa sub „Voiajor“ la redacția acestui diar.

3-4(306)

Convocare.

În numele „asociațiunei centrale din țară“ are onore „Asociațiunea brașovă de pielărie“ a concheina pe toți meseriașii de sine stătători la o

Adunare constituitoare, ce se va ține Joi în 7 Novembre, c. la 9 ore a. m. în sala de ședință a sfatului pentru înființarea unei asociațiunii de credit în Brașov.

Diracțiunea.

Număröse distincțiuni!

Pentru
Sesonul de tómnă și earnă

recomandăm Oa. public fabricatele nóstre renumite din lână curată în **Stofe** pentru Costume, Pardiseuri și Paltóne, Stofe de uniforme, pentru ofitieri și amplotași,

Stofe de Loden ardelenesc și Covóre fabricate trainic și moderne.

Tot-odată avem onórea a comunica șonor. noștri mușterii, că în timpul din urmă am introdus și fabricația de **Sport-, Loden- și Uni-Stofe de Dame** dessins și colorile cele mai nouă.

Recomandăm ca un fabricat solid și proporțional ieftin.

Cu tótă stima
Wilhelm Scherg & Co.
fabricant de postav, Brașov.

Resturi de stofe pentru bărbați și dame se află tot-deuna cu prețuri ieftine.

Paris 1900, Medalia de aur,

Din lână curată, cu garanție.

Numai fabricate proprii.


Ca în cele din urmă se facem concurență bazarului sêu marfii de tîrg ieftine, am luat asupra-mi a face reclamă uneia din cele mai mari Fabrici Eșvețiene de orológe și a vinde aproape pe nimic, după cât mai ajunge următoarele orológe de buzunar cu mecanism foarte bun.

fl. 210) Un orologiu de nickel Anker Remontă costă } tîr c'un lanț ances suflat cu argin.

fl. 420) Un orologiu Remontoir de argint vericostă } tab l c'un lanț american, suflat cu arg.

fl. 470) Un orologiu Remontoir de argint vericostă } de Dame, c'un lanț engl. suflat cu arg.

fl. 11.-) Un orologiu Remont. de aur veritab dcostă } 14 carate impreso cu caseta de atlas și cu un lanț elegant.



La fiecare orologiu se mai dá cadou un etai de piele și o oglindă de buzunar.

Pentru fiecare orologiu se dá o garanță de 3 ani.

cea-ce nu convine bucuros se schimbă cu altele sêu se i apneza banii, așa că nu-nici un risic. — Alte anușuri de felul acesta sunt imitapli. — Comnde se pot face cu bani gata sêu prin rambursă dela

— **Depositul de orológe și juvaericele, en gros** —

E. HOLZER,

liferant al Reuniunii amplotașilor da stat ces. reg. din Austria etc.
Kracovia, (Stradom 18, Austria).

— Catalóge ilustrate la cerere se trimite gratis. Se caută agentși.

Noroc deosebit!

au avut în loteria trecută acei posesori de

LOSURİ de CLASĂ

cari și le-au procurat direct din colectura nóstă. Cu losurile vëndute prin noi s'au făcut multe **câștiguri principale**, à 30.000, à 5.00, à 2.000, à 1.000, à 500 corone etc. etc. În total **Opt-sute-trei-deci-și-patru mii Corone.**

➔ Deja în 21 Novembre st. nou începe prima tragere a loteriei a IX-a de clasă.

Conform planului din

100,000 de losuri se trag 50,000 câștiguri

➔ prin urmare tot al 2-lea Los câștigă! ➔

Losuri originale: { $\frac{\text{întregi}}{\text{à K } 12}$ $\frac{\text{jumătăți}}{\text{à K } 6}$ $\frac{\text{sferturi}}{\text{à K } 3}$ $\frac{\text{optimi}}{\text{à K } 1.50}$

➔ Se capătă în mare alegere la ➔

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită. BRAȘOV.

Comnde din afară le efectuim prompt Câștigurile le plătim fără nici o detragere și sub cea mai mare discrețiune.